

Nationella referenslaboratorier för TBE-virus

Huvudansvarigt laboratorium

Karolinska Universitetslaboratoriet (KUL)
Funktionsområde Klinisk mikrobiologi
Funktionsområdeschef/Verksamhetschef Tobias Allander

Kompletterande laboratorier

Folkhälsomyndigheten

Avdelningen för mikrobiologi
Avdelningschef Karin Tegmark Wisell

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Klinisk mikrobiologi och vårdhygien
Sektionschef Johan Lindh

Fördelning av uppdrag

Vid samtliga frågor kontaktas huvudansvarigt NRL primärt. Om utredningen har hänvisats till kompletterande NRL, hänvisas specifika frågor dit.

Kontaktuppgifter och tillgänglighet

Karolinska Universitetslaboratoriet

Referensfunktioner nås genom laboratoriets ordinarie kontaktvägar för läkarkonsultation (se <https://www.karolinska.se/for-vardgivare/karolinska-universitetslaboratoriet/klinisk-mikrobiologi/kontakta-oss/>).

Måndag-fredag kl. 08:00-17:00: via Kundtjänst telefon 08-517 719 99.

Lördag, söndag och helgdag kl. 08:30-13:30: bakteriologi Huddinge telefon 08-585 811 70; bakteriologi Solna telefon 070-484 12 55; virologi telefon 08-517 735 77.

Vid mycket specialiserade förfrågningar kan omedelbart svar ej utlovas men kontakt med specialiserad referensfunktion kan i normalfallet erhållas senast påföljande dag.

Ledare av NRL är Gordana Bogdanovic, överläkare.

Folkhälsomyndigheten

Kontakt nås via kundtjänst på 010-205 24 44, måndag-fredag kl. 09:30-12:00 samt kl. 13:00-15:30 och vid brådskande behov utanför kontorstid kan fråga anmälas till KMIB 010-205 24 00 för vidareförmedling till NRL med svar under kontorstid.

Ledare av NRL är handläggare Sandra Söderholm.

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Kontakt på Klinisk mikrobiologi och vårdhygien nås via kundtjänst telefon 018-611 39 16, måndag-fredag kl. 08:00-16:00.

Ledare av NRL är Bo Albinsson, specialistläkare/Kenneth Nilsson överläkare.

Referensdiagnostik

Karolinska Universitetslaboratoriet

Klinisk mikrobiologi, Karolinska, tillhandahåller diagnostik för TBE-antikroppar i serum vid infektion och vaccinationsgenombrott:

Tabell 1 med referensdiagnostik.

Analys	Tillgänglighet	Svarstid	Avgift
TBE-virus IgG (ELISA)	Analysen utförs 6 dagar i veckan under högsäsong	2-4 dagar	279,07 kr
TBE-virus IgM (ELISA)	Analysen utförs 6 dagar i veckan under högsäsong	2-4 dagar	279,07 kr

Avgifter enligt avtal 2019-01-01. Dessa kan årligen höjas motsvarande landstingsindex/konsumentprisindex (LPI/KPI), eller vid behov högre efter förankring i SLIM styrgrupp.

Folkhälsomyndigheten

För referensundersökningar eller speciella utredningar tillhandahåller Folkhälsomyndigheten nedanstående analyser.

Tabell 2 med referensdiagnostik.

Analys	Tillgänglighet	Max. tid till ut svar	Avgift
TBE-virus IgG, serum/likvor (ELISA)	Analysen kan utföras samtliga helgfria vardagar året runt	Inom 7 dagar efter ankomst till laboratoriet ²	1 440 kr
TBE-virus IgM, serum/likvor (ELISA)	Analysen kan utföras samtliga helgfria vardagar året runt	Inom 7 dagar efter ankomst till laboratoriet ²	1 215 kr
TBE-virus neutraliserande antikroppar, serum (NT)	Analysen kan utföras en gång	Inom 28 dagar efter ankomst till	3 050 kr

Analys	Tillgänglighet	Max. tid till ut svar	Avgift
TBE-virus nukleinsyrapåvisning varierande material	per vecka ³ Analysen kan utföras samtliga helgfria vardagar året runt	laboratoriet ³ Inom 7 dagar efter ankomst till laboratoriet ¹	1 995 kr

¹Telefonsvar kan i regel ges samma dag och vid känt utbrott kan PCRer anpassas till aktuell stam och svarstiden optimeras ner till 3-4 timmar efter provets ankomst.

²Telefonsvar kan i regel ges samma dag analysen körs men att sjukdomskinetiken kan göra att konklusivt svar avseende infektion kräver kompletterande analyser och/eller prov.

³TBE NT kan utföras en gång per vecka under högsäsong. Start av analys påverkas av cell-leveranser och om resultat av tidigare analyser finns tillgängliga. Svarstiden påverkas om behov finns av kompletterande analyser.

Avgifter enligt avtal 2019-01-01. Dessa kan årligen höjas motsvarande landstingsindex/konsumentprisindex (LPI/KPI), eller vid behov högre efter förankring i SLIM styrgrupp.

Folkhälsomyndigheten svarar ut på papper eller elektroniskt via [LabPortalen](#).

Akademiska sjukhuset, Uppsala

För referensundersökningar eller speciella utredningar tillhandahåller laboratoriet nedanstående analyser.

Tabell 3 med referensdiagnostik.

Analys	Tillgänglighet	Svarstid	Avgift
TBE-virus IgM i serum och likvor ReaScan TBE IgM	Vardagar	1-3 arbetsdagar	600 kr
TBE virus IgG och IgM i serum och likvor (TBE SMIA)*	Vid behov	Ej fastställt	Ej fastställt

* TBE SMIA (Suspension Multiplex Immuno Assay) är en nyutvecklad metodik för påvisande av antikroppar mot TBEV. Med metodens hjälp kan antikroppssvar mot vaccin särskiljas från antikroppssvar vid naturlig infektion, vilket är till nytta vid t.ex. utredningar om vaccinationsgenombrott. Metoden kan också användas för seroprevalensstudier, där infektionsprevalens respektive vaccinationstäckning påvisas.

Avgifter 2019-07-11. Priset kan komma att förändras.

Referensmaterial

Karolinska Universitetslaboratoriet

Avidentifierade patientprover kan tillhandahållas efter överenskommelse för tex valideringar och kontrollmaterial. Tillgången är begränsad.

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten kommer i mån av möjlighet och behov att bistå med kontrollmaterial (RNA och antigen, inte kontrollera) för metodutveckling och validering när så efterfrågas. Laboratoriet kan också vara del i metodutvärdering mellan flera olika laboratorier. Vår ansökan utgår från fätalsdiagnostik och eftersom vi utifrån ett kvalitetsperspektiv ser det som ändamålsenligt att prover vid särskilda frågeställningar centraliseras till ett NRL bedömer vi det inte aktuellt att skicka ut paneler specifikt för dessa.

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Avidentifierade patientprover kan tillhandahållas efter överenskommelse för tex valideringar och kontrollmaterial. Tillgången är begränsad.

Expertstöd

Karolinska Universitetslaboratoriet

Expertstöd vid primärdiagnostik. Eftersom en för landet stor andel av TBE-diagnoser ställs i Stockholmsområdet har läkarna vid laboratoriet en mångårig och god vana av konsultationer gällande tolkning av svar och förslag till vidare utredning.

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten ger expertstöd och rådgivning till behandlande läkare och laboratorier angående utredningar av patienter där misstanke om vaccinationssvikt eller behov av speciell utredning föreligger.

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Kompletterande expertstöd och rådgivning till behandlande läkare och laboratorier angående utredningar av patienter där misstanke om vaccinationssvikt eller behov av speciell utredning föreligger.

Utveckling och samverkan

Karolinska Universitetslaboratoriet

Verksamheten utvecklar och validerar nya metoder vid behov, själva eller i samverkan med andra laboratorier.

Folkhälsomyndigheten

Verksamheten utvecklar och validerar nya metoder vid behov själva eller i samverkan med andra laboratorier.

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Verksamheten utvecklar och validerar nya metoder vid behov själva eller i samverkan med andra laboratorier. Verksamheten bedriver aktivt forskning inom området. Laboratoriet har ett nära samarbete med professor Åke Lundkvist som tillför värdefull expertkompetens bl.a. inom området vaccinationssvikt. ÅL är professor i virologi och chef för Zoonosis Science Center (ZSC) vid BMC, Uppsala Universitet.

Omvärldsbevakning och beredskap

Karolinska Universitetslaboratoriet

Vi följer kontinuerligt den utvecklingen av nya tester för diagnostik av TBE.

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten får via sitt IHR uppdrag tidigt ta del av en rad olika internationella utbrottsvarningar (t.ex. EWRS, ECDC- och WHO kommunikation). Verksamhetschefen är dessutom national microbiological focal point för ECDC och myndigheten får dagliga uppdateringar från ECDC (Round Table Reports) om aktuella internationella smittskyddsrelevanta händelser. Myndigheten har också tillgång till information om förändringar i förekomst av TBE över hela Sverige via systemet för rapportering av anmälningspliktiga sjukdomar (SmiNet).

Akademiska sjukhuset, Uppsala

Vi följer kontinuerligt utvecklingen av nya tester för diagnostik av TBE.